

УДК 378.147

Я. Василенко

(Тернопільський національний педагогічний університет імені В. Гнатюка)

ПРО СТРУКТУРУ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ІТ-ФАХІВЦІВ У КОЛЕКТИВНІЙ РОЗРОБЦІ ПРОГРАМНИХ ПРОДУКТІВ

Інформатизація суспільства найтіснішим чином пов'язана з розвитком і поширенням прикладних інформаційних систем, які дозволяють автоматизувати практично всі види людської діяльності. У зв'язку зі значним поширенням, зростанням обсягу і складності таких систем, їх створення, як правило, здійснюється колективами розробників. При цьому кожен учасник розробки вирішує часткову проектну задачу, подальша інтеграція яких і забезпечує створення інформаційної системи. Важливою кваліфікаційною складовою фахівця в галузі інформаційних є його здатність розробляти складні програмні продукти в умовах колективної діяльності, тобто він повинен володіти компетенціями в області колективної розробки прикладних інформаційних систем. Існуюча підготовка ІТ-фахівців у вищих навчальних закладах носить переважно характер індивідуального здобування умінь та навиків і не передбачає формування таких компетенцій.

Під *сукупністю компетенцій в області колективної розробки прикладних інформаційних систем* розуміють комплекс теоретичних знань, практичних і комунікативних умінь, ціннісних орієнтацій і досвіду розробки програмних систем, необхідних майбутнім ІТ-фахівцям для ефективної проектувальної діяльності, пов'язаної із створенням інформаційних систем в умовах колективу.

Результати вивчення наукових досліджень, присвячених підготовці майбутніх ІТ-фахівців дозволили виявити протиріччя між необхідністю їх навчання колективній розробці прикладних інформаційних систем і відсутністю відповідної методики.

Ґрунтуючись на результатах аналізу наукових досліджень (які стосуються методу проектів, компетентнісного підходу у підготовці майбутніх фахівців, теорії методичних систем, розробки інформаційних систем, управління інформаційно-технологічними проектами, теорії і методики навчання дисциплін, пов'язаних з інформаційними технологіями) і діяльності, пов'язаної з розробкою прикладних ІС, а також виходячи з результатів професійних завдань, що вирішуються групами розробників, разом із опублікованими результатами анкетування працюючих ІТ-фахівців визначають *структуру компетентності майбутніх ІТ-фахівців у колективній розробці програмних продуктів*, яка включає в себе *компетенції в області проектування прикладних ІС; компетенції в галузі розробки проектної документації; компетенції в області програмування; компетенції в області тестування прикладних ІС та впровадження їх в експлуатацію; міжособистісні та міжгрупові комунікації ІТ-фахівців; організацію професійної діяльності з урахуванням невизначеності умов роботи.*

Специфічними принципами проектування методичної системи навчання майбутніх ІТ-фахівців колективній розробці прикладних інформаційних систем є: поетапність, наступність, зростання трудності завдань, інваріантність, використання методу колективного проектування та ролівої ротації.

На основі сформульованих принципів слід будувати структурно-функціональну модель методичної системи навчання майбутніх ІТ-фахівців колективній розробці прикладних інформаційних систем з виділенням в ній етапів навчання і зазначенням цілей, змісту, методів навчання і контролю на кожному етапі.